

Israel Camerata Jerusalem

2009-2010 || העונה ה-26

טה דאום

הקאמרטה הישראלית ירושלים
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

הקאמרטא הישראלית ירושלים

מייסד ומנהל מוסיקלי: אבנר בירון
מלחין הבית: יוסף ברדנשווילי

חברי התזמורת

*נגן ראשי

כינור ראשון	כינור שני	ויולה	צ'לו	קונטרבאס	אבוב	בסון
ארנולד קוביליאנסקי*	נטלי שר*	מיכאל פלסקוב*	יפים איזנשטד*	דמיטרי רוזנצווייג*	מוקי זוהר*	ענבר נבות*
כרמלה ליימן	אדוארד רזניק	בוריס רימר	צבי אורליאנסקי*	גנאדי ליטבין	אורי מירז	ליאוניד קרמר
פאבל גלגנוב	סבטלנה גופמן	מיכאל יאבקר	אלכסנדר סיניילניקוב			
מיכאל בויאנר	מיכאל קונצביץ'	אנדריי שפלינקוב	עידו גל			
רומן יוסופוב	זינה ליון	דריה צפלין				
סופיה קירסנובה	משה אהרונוב					
קרן ליפקר						
				חליל		
				אסתי רופא*		
					קרון	
					אלון ראובן*	
					שחר זיו	
						טימפני
						קרן פנפיומן זהבי*

נגנים נוספים: יובל שפירא, אבישי בן חור, מראט גורביץ' - חצוצרות

חברי העמותה וחברי הוועד המנהל

*חברי העמותה

דיוויד קינדלר	משה וידמן	פרופ' בני גייגר	ד"ר חנן אלון	פרופ' רות ארנון - יו"ר
מרטין קראר	הדוה פוגל	עו"ד יאיר גרין*	יצחק אלרון	בני גליעד - יו"ר עמית
פרופ' אורי קרשון	פרופ' מנחם פיש	רוברט דרייק	שמשון ארד*	יעקב אייזנר
ברוך שלו	פרופ' מרק קופטימן*	פרופ' משה הדני	פרופ' אבי בן בסט*	אלי אייל*

הצוות האדמיניסטרטיבי

העוגב, שנבנה ע"י גדעון שמיר, ותופי הדוד הועמדו לרשות הקאמרטא באדיבות קרן התרבות אמריקה ישראל	מנהל במה: ואלרי אקסיונוב יועץ משפטי: עו"ד עמי פולמן הנהלת חשבונות: שרית יצחקי	מנהלת שיווק: תמר יעקובוביץ' מכירות: שני ארוסי מזכירות: מירה זילברמן	מנהל כללי: בן ציון שירה מנהל אדמיניסטרטיבי: מיכאל קונצביץ' מפיקה: תמר אומנסקי
--	---	---	---

מחלקת מנויים: 1-700-55-2000 | בימים א'-ה' 09:00-17:00

משרד התזמורת: רח' יפו 206, ירושלים | טל: 02-5020503 | פקס: 02-5020504
כתובתנו באינטרנט: www.jcamerata.com | אימייל: info@jcamerata.com

התזמורת נתמכת על ידי: משרד התרבות והספורט | עיריית ירושלים, האגף לתרבות | הקרן לירושלים
קפיטל אינטרמודל בע"מ | קרן מרק ריץ' | טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ | ומסתייעת בתורמים שונים.

טה דאום

אבנר בירון מנצח
אורית גבריאל מצורסופרן
תומס א. באואר בריטון
המקהלה הפילהרמונית קאמרית מאסטוניה
דניאל רויס מנהל מוסיקלי

• **גיאורג פרידריך הנדל** (1685-1759)
יובילטה לשלום אוטרכט, רי"ה 279

• **ארוו פרט** (נ' 1935)
טה דאום

הפסקה

• **גיאורג פרידריך הנדל**
טה דאום ברה מז'ור "דטינגן", רי"ה 283

ירושלים | אולם הנרי קראון, יום ג', 22.6.2010 בשעה 20:30

כרמיאל | היכל התרבות, יום ד', 23.6.2010 בשעה 20:30

הרצליה | היכל אמנויות הבמה, יום ה', 24.6.2010 בשעה 20:30

תל אביב | מוזיאון תל אביב לאמנות, יום ו', 25.6.2010 בשעה 14:00; מוצ"ש, 26.6.2010 בשעה 21:00;
יום א', 27.6.2010 בשעה 20:30

המבקר חנוך רון כתב במאי 2010:

היום הקאמרטה היא התזמורת הטובה ביותר בישראל”

על כך מגיעה

תודה

בראש ובראשונה לכם, המנויים והמאזינים שליוויתם אותנו בעונה זו ובעונות קודמות

לנגנים, על עבודתם המסורה ועל מקצועיות חסרת פשרות, המובילים למצויינות בביצוע

למנהל המוסיקלי, אבנר בירון, אשר יסד את התזמורת,
ובעבודה מעמיקה, יצירתית ומעוררת השראה הביא אותה לרמתה הגבוהה

למקהלות ולסולנים האורחים מהארץ ומחול

לעובדות במשרד, למנהל הבמה ולכל העובדים מאחורי הקלעים, המקדישים ימים ולילות להצלחת התזמורת

לחברי העמותה והוועד המנהל שמלווים את התזמורת בעבודתה השוטפת
בהתנדבות מלאה ובמסירות אין קץ

לתורמים לתזמורת, ובהם הקרן לירושלים, חברת טבע, קרן מרק ריץ, אידי נטר, רוברט דרייק,
רות ארנון, בני גיגר ועוד רבים וטובים שללא תרומתם לא היינו יכולים להתקיים

למשרד התרבות והספורט ולעיריית ירושלים על תמיכתם השוטפת

"ימי מוסיקה וטבע" בגליל. הוא הקים את "אנסמבל סולני הגליל" - הרכב וירטואוזי אשר זכה להצלחה בינלאומית בזמן קצר, והוזמן בניצוחו לסיורי קונצרטים ברחבי העולם.

חלק גדול מפעילותו מוקדש לחינוך מוסיקלי. ב־1994 נתמנה לראש האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. בשלוש הקדנציות לכהונתו הצעיד בירון את האקדמיה להישגים אמנותיים מרשימים. בין היתר יזם פתיחת מחלקה למוסיקה מזרחית, הקים את התזמורת הקאמרית של האקדמיה ויסד את הפקולטה למוסיקה רבת־תחומית, וכן נבחר לכהן כחבר הוועדה המתמדת של ארגון האקדמיות הגבוהות למוסיקה באירופה (AEC).

אבנר בירון החל את הקריירה המוסיקלית שלו כחלילן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית וכחלילן־סולן בתזמורת הקאמרית הישראלית. למד ביולוגיה באוניברסיטה העברית ירושלים, והשתלם בניצוח באקדמיה למוסיקה בוינה ובמוצרטאום בזלצבורג.

גישתו המיוחדת למוסיקה ולאיינטרפרטציה מושפעת מהשכלתו הרחבה במוסיקה ובמדע. כחלילן הרבה להופיע בריסטילים ובהרכבים קאמריים. ניהל ולימד כיתות־אמן רבות משתתפים לחילונים ולמורים לחליל בארץ ובחו"ל. כמורה וכמחנך העמיד בירון דור צעיר של חלילנים ומורים בכירים לחליל.

בשנת 2005 זכה אבנר בירון בפרס שרת החינוך על מצוינות ועשייה אמנותית רבת־שנים בתחום המוסיקה, ועל תרומתו לחיי המוסיקה בארץ.

התזמורת בניהולו ובניצוחו מייחדת חלק ניכר מפעילותה לפעולות חינוך למוסיקה בקרב תלמידים בירושלים וברחבי הארץ.

התזמורת תחת שרביטו של בירון מופיעה בהצלחה רבה בסיורי קונצרטים רבים באירופה, אמריקה והמזרח הרחוק, באולמות הקונצרטים המרכזיים באמסטרדם, ברלין, לייפציג, בון, פריס, ניו יורק, וושינגטון, לוס אנג'לס, שיקגו, אלסקה, בייג'ין, שנחאי ועוד. הקונצרטים וההקלטות הרבות של בירון עם התזמורת זוכים לשבחי הביקורת בישראל ובעולם.

הוא ניצח על התזמורת הפילהרמונית הישראלית, תזמורת רשות השידור ירושלים, הסינפונייטה באר־שבע, ומוזמן לנצח על תזמורות ברחבי העולם.

אבנר בירון כיהן כמנהל מוסיקלי של מספר פסטיבלים ביניהם פסטיבל אברגוש ופסטיבל

המנצח והחלילן אבנר בירון הוא מייסדה, מנהלה המוסיקלי ומנצחה הקבוע של תזמורת הקאמרטה הישראלית ירושלים מיום היווסדה. יצירתיות, חדשנות ומקוריות מאפיינות את פעילותו המוסיקלית המגוונת. בעבודה אינטנסיבית ומעוררת השראה הביא את התזמורת למעמד־על בעולם המוסיקה הישראלית, ולהכרה בינלאומית נרחבת.

אבנר בירון בונה תכניות קונצרטים מקוריות ומעניינות. בעבודתו עם תזמורת הקאמרטה הוא מחזיר לבימות הקונצרטים בארץ יצירות נדירות מהרפרטואר המוסיקלי לצד נכסי צאן ברזל של המוסיקה הקלאסית. כמו כן מעודד יצירה ישראלית מקורית ע"י הזמנת יצירות מהמלחינים וביצוען בארץ, בסיורי קונצרטים ברחבי העולם והקלטתן.

אורית גבריאלי החלה את הקריירה בגיל צעיר, כאשר שרה באיטליה את תפקיד כרובינו ב"נישואי פיגארו" מאת מוצרט. היא למדה עם מורים ידועי שם, וביניהם ג'ולייטה סימיונאטו, פיורנצה קוסוטו וקלאודיו די סניי. כמו כן זכתה בתחרויות בינלאומיות. היא שרה במקומות שונים באיטליה, וביניהם האופרה של רומא, נאפולי, פדובה וקומו. היא הופיעה עם מנצחים שונים וביניהם ג'ולואיגי ג'למטי, דניאלה גאטי, קלאודיו שימונה, מישל פלאסון וכן רפי קדישזון בישראל.

בשנת 2007 הופיעה עם אי סוליסטי ונטי בקונצרט חג המולד בכנסיית בית לחם, שהועבר בשידור טלוויזיה ישיר לכל העולם הנוצרי. לאחרונה ביצעה עם התזמורת הסימפונית חיפה את האופרה של אלה שריף "ים של חלומות". היא הופיעה בפסטיבל אבו גוש ביוהאנס פסיון מאת באך, תחת שרביטה של חנה צור. כמו כן הופיעה בפני האפיפיור בביקורו בישראל.

*הסולנים הנוספים נמנים על חברי המקהלה.

תומס באואר הנו אחד הבריטונים המבוקשים בעולם כיום בתחום השיר האמנותי והאורטוריות הגדולות. לאחרונה הופיע עם התזמורת הסימפונית של בוסטון תחת שרביטו של ברנרד האיטינק, במתיאוס פסיון מאת באך. כמו כן הופיע בשידור טלוויזיה מלוקסמבורג ובו ביצע את הרקוויאם של פורה. הוא מרבה להופיע עם הרכבי הבארוק המובילים באירופה, וביניהם אנימה אטרנה, קומבטימנטו קונסורט ותזמורת הבארוק של סביליה. הוא מופיע ומקליט עם מנצחים ידועי שם, וביניהם פיליפ הרווגה ויוס ואן אימרסל. תפקידיו האופראיים כוללים את התפקידים הראשיים ב"אורפאו" (מונטוורדי), "הספר מסביליה", "ווצק", "פליאס ומליזנד", "דוקטור פאוסטוס" (בוזוני), "הנסיך הממבורג" (הנצה) וכן גולילמו ("קוזי פן טוטה"), הרון אלמוויה ("נישואי פיגרו") ופפגנו באופרת מאת מוצרט. הוא גם מרבה להופיע בערבי שירה אמנותית, יחד עם פסנתרנים כאוטה הילשר ויוס ואן אימרסל. לאחרונה סיים להקליט את כל שיריו של שומאן. זוהי הופעתו הראשונה עם תזמורת הקאמרטה הישראלית ירושלים.

המקהלה הפילהרמונית קאמרית מאסטוניה

המקהלה הפילהרמונית קאמרית מאסטוניה היא כיום המקהלה האסטונית הנודעת ביותר בעולם. היא נוסדה בשנת 1981 על ידי טוניו קליוסטה, שכיהן כמנהלה האמנותי ומנצחה הראשי במשך עשרים שנה. בין השנים 2001-2007 כיהן בתפקיד זה המנצח הבריטי הנודע פול היליאר. מאז עונת הקונצרטים 2008-2009 משמש בתפקיד המנצח דניאל רויס. רפרטואר המקהלה רחב ומשתרע למן מזמורים גריגוריאנים ועד מוסיקה של המאה העשרים, ויש לה קשר מיוחד עם המלחינים

האסטוניים וליו טורמיס וארוו פרט. היא מקיימת כ־70:60 קונצרטים בעונה ומופיעה בקביעות באירופה, ארה"ב ויפן. המקהלה הופיעה תחת שרביטם של גדולי המנצחים, וביניהם קלאודיו אבדו, הלמוט רילינג, סר דיוויד ווילקוקס, אריק אריקסון, איוון פישר, נמה יירבי, אנדרו לורנס־קינג וסטיבן לייטון. כמו כן הופיעה עם תזמורות חשובות בעולם, וביניהן התזמורת הקאמרית של פראג, התזמורת הקאמרית של שטוטגרט, התזמורת הקאמרית־פילהרמונית הגרמנית, התזמורת

הפילהרמונית הישראלית, הקאמרטה הישראלית ירושלים וכמובן עם התזמורת הקאמרית של טאלין והתזמורת הסימפונית הלאומית של אסטוניה. המקהלה הופיעה בפסטיבלים נודעי שם ברחבי העולם, בין השאר בפרומס, אדינבורו, זלצבורג, אבו גוש, פסטיבל הפסחא במוסקבה, הפסטיבל הבינלאומי בברגן, פסטיבל האמנות בהונג קונג ועוד. המקהלה מרבה להקליט עבור חברות בינלאומיות נודעות, וגם זכתה בפרסים רבים עבור הקלטותיה, בפרט עבור יצירות שכתב המלחין ארוו פרט.

גיאורג פרידריך הנדל (1685-1759)

יובילטה לשלום אוטרכט, רי"ה 279

משך היצירה: כ־17 דקות

טה דאום ברה מז'ור "דטינגן", רי"ה 283

משך היצירה: כ־38 דקות

הומופונייה סטטית, ההולמת היטב מזמורי הודיה בנוסח הרפורמציה.

האלט פותחת בסולו "כי טוב ה', לעולם חסדו", ואליה מצטרפים בהדרגה המצור סופרן והבריטון, לשלישייה בנוסח קאנון: הקולות נכנסים בזה אחר זה באותו לחן, כאשר האבוב והכינורות טווים מעל מזמור עתיק ואיטי. לקראת סוף הפרק משתלבים שלושת הקולות באורח המהדהד את תפקיד האבוב חמור-הסבר מתחילת הפרק. הפרק האחרון הוא חזון בצלילים של צבא השמיים: משק כנפי המלאכים מגולם על-ידי כלי הקשת (הנדל ישתמש בכך שוב באורטוריה "המשיח"), ואילו החצוצרות והמקהלה קוראים שוב ושוב "תהילה", ומובילים לפוגה רבת הוד, המסיימת את היובילטה.

בסוף יוני 1743 ניצח ג'ורג' השני את צבאות צרפת בקרב דטינגן שבבוואריה, במסגרת המאבק על השושלת האוסטרית. זו הייתה הפעם האחרונה בהיסטוריה שבה מלך בריטי עמד בראש צבא ולחם בקרב. ב־17 ביולי, יום ראשון, נקבעה תפילת הודיה בכל הכנסיות בכריטיניה, והנדל ניצל את ההזדמנות כדי להלחין נוסח חדש לטה דאום שיבוצע מן הסתם בלב חגיגות הוודיה עם שובו של המונרך, כפי שאירע בדיוק שלושים שנה לפני כן עם חתימת שלום אוטרכט.

שתי היצירות הללו היוו נקודת מפנה בקריירה של הנדל, ובהיסטוריה של המוסיקה הכנסייתית באנגליה. זו הייתה המוסיקה הדתית הראשונה שחיבר הנדל למילים באנגלית, והיא בוצעה בקביעות מאז כתיבתה, בכל שנה, עד שהוחלפה בשנת 1743 בטה דאום לדטינגן. במוסיקה שכתב לשלום אוטרכט, השתמש הנדל בניסיון הרב שצבר בכתיבת מוסיקה דתית בגרמניה ובאיטליה, והתאים אותו היטב לטעם האנגלי. היובילטה לאוטרכט קצר למדי, אך מגוון ועשיר. הוא כתוב לשלושה סולנים - מצור סופרן (או קונטרה-טנור), אלט (או טנור גבוה) ובריטון, מקהלה ותזמורת כלי קשת שאליה נוספו שתי חצוצרות ושני אבובים.

היובילטה פותח בהצהרה חגיגית של החצוצרה הראשונה, המתפתחת לדואט עם האלט. הנדל "שאל" כאן מוסיקה ששימשה אותו ברומא כמה שנים לפני כן עבור מזמור תהילים קי"ג, לסופרן, מקהלה ותזמורת. עד מהרה המקהלה משתלעת על המרקם המוסיקלי ומובילה לפוגה קצרה למילים "עבדו את ה' בשמחה". הפרק הבא הנו דואט-קנון חינוני לאבוב ולכינור, ובמקביל למצור-סופרן ולבריטון, למילים "דעו כי ה' הוא אלוהים". פרק המקהלה הבא, "בואו שעריו בתודה", נושא חותמת הנדליאנית ברורה: שילוב בין כתיבה פוליפונית רנסאנסית, לבין

"טה דאום" הנו מזמור מן המאה הרביעית לספירה, המיוחס לקדושים אמברוזיוס ואוגוסטינוס. הטה דאום התקבל כחלק מהקאנון הנוצרי, ונעשה בו שימוש בחגיגות הודיה ושבת. הוא פופולרי במיוחד בכנסייה האורתודוקסית המזרח-אירופית, ובטקסים הנערכים במסגרת פלג זה בנצרות הוא מושמע בעת חג ההודיה. קיימות גרסאות רבות מולחנות של נוסח הטה דאום, המפורסמות שבהן מאת שרפנטייה, היידן, ברליוז, ברוקנר, ורדי ודבוז'ק.

בכנסייה האנגליקנית, מאז תקופת הרפורמה תורגמו כל כתבי הקודש ונוסחי התפילה לאנגלית. פרט לנוסח המיסה, וכך מבוצע גם מזמור הטה דאום. בתום המזמור הושר פרק תהילים ק', בתרגום לאנגלית - ה"יובילטה". הנרי פרסל כתב לראשונה טה דאום ויובילטה עבור חניגות הקדושה צ'צ'יליה בשנת 1694, ונוסח זה בוצע עד שנת 1709, עת הוחלף בנוסח של ויליאם קרופט, שנכתב לציון הניצחון הבריטי והמונרכיה ההבסבורגית על שושלת בורבון הספרדית צרפתית בקרב מלפלקט. יצירה זו שימשה מודל להנדל בבואו לכתוב את הטה דאום ויובילטה לשלום אוטרכט, בשנת 1713.

אולם הממשלה הבריטית ייחסה חשיבות מועטה לקרב, שלא עמד בראש מעייני הפוליטיים של אנגליה, ואילו ג'ורג' השני, שמוצאו מהנובר, העדיף לקבוע את משכן הקיץ שלו בעיר הולדתו וחזר לאנגליה רק בנובמבר. היצירה בוצעה בסופו של דבר ב-27 בנובמבר, בדיוק חמישה חודשים לאחר הקרב.

הנדל, שהניח כי היצירה תבוצע בתנאים הדורים ההולמים קנה מידה ממלכתי, לא היסס לתזמר את הטה דאום להרכב גדול ועשיר במיוחד. המקהלה מורכבת מחמישה קולות (שני תפקידי סופרן) ואילו התזמורת, נוסף על כלי קשת, אבובים, בסונים וכלי מקלדת, כוללת גם שלוש חצוצרות וטימפני. להרכב זה נוספים שני סולנים עיקריים, אלט ובאס, וכן טנור וסופרן המבליחים לרגעים ספורים.

בגרסה מאוחרת זו של הטה דאום, האפופה באווירה צבאית למדי, הנדל הסתייע, כפי הנראה, בנוסח שהולחן על ידי פרנצ'סקו אנטוניו אוריו בשלהי המאה הקודמת. סגנון הכתיבה ההדור של אוריו מופיע ביצירות הנדל כבר באורטוריות שחיבר בסוף שנות השלושים של המאה השמונה-עשרה (למשל במקהלות הגדולות ב"שאול" וב"ישראל

במצרים"). גם תפקיד האובליגטו המפורסם לחצוצרה ב"משיח" (באריה של הבאס) חוזר ומופיע בשינויים קלים בטה דאום מאוחר זה. נראה בעליל כי הנדל הכיר היטב את הטה דאום מאת שרפנטייה, שנכתב בתנאים דומים, לציון ניצחון צרפתי בקרב שטיינקירק בשנת 1692. השימוש במקהלה גדולה ובתזמורת בעל גוון צבאי, חלוקת הטקסט לחטיבות קצרות ומעברים פתאומיים בין פרקים צבאיים לבין פרקים ליריים ומופגמים יותר, מאפיינים את שתי היצירות.

הנדל מחלק את הטקסט לשמונה עשרה חטיבות קצרות. לאחר פתיחה צבאית קצרה (שוב, בדומה לטה דאום מאת שרפנטייה), מופיעה המקהלה וזמרת האלט. שני כינורות סולניים מציגים סולו לאלט "כל הארץ תעבדך", המוביל לכניסת המקהלה. כלי המיתר מלווים את כניסת הסופרן ("לך קוראים כל המלאכים"), ואליה מצטרפים הטנורים והבאסים מתוך המקהלה. החטיבה הבאה מציגה את המקהלה והתזמורת בשיא הדרן הצבאי, ואלה נענות בקטע מופנם יותר בפי הסולנים, שלאחריו שוב מוצגת המקהלה, המובילה לפוגה למלים "בנך רב הכבוד".

סולו לחצוצרה מלווה אריה קצרה לבאס, והמקהלה שוב חותמת את החטיבה. לאחר אריה נוספת לבאס ולכלי קשת ("כאשר נטלת על עצמך"), הנדל מבטא היטב את עוקצניות המוות באמצעות צלילים מופרדים ואווירה מינורית, קודרת. לאחר עוד פרק מקהלתי מזהיר, מופיע טריו מעודן לשלושה סולנים, לאבובים ולכלי קשת, המתארים את הבן היושב לימין האב. הנדל מעכיר את האווירה, באמצעות סולו לשתי חצוצרות וקו כולי מלנכולי, אולי לאות קינה על חללי הקרב. עד מהרה מתפזרת האווירה הקודרת באמצעות פרק מקהלתי מפואר, המשלב יסודות פוגאליים והומופוניים ("יום ביום נרוממך"), ומוביל לפוגה רשמית יותר.

לקראת סוף היצירה מעניק הנדל לבאס סולו מופנם ובעל יופי עוצר נשימה ("הואיל נא, אדוני"), המלווה בפשטות בכלי הקשת. מיד לאחר מכן שבה האווירה הצבאית רבת ההוד, וזמרת האלט, יחד עם כל תפארת המקהלה והתזמורת, חותמים את הטה דאום בהתלהבות הולכת וגוברת.

זה הזמן לדאוג לדור הצעיר

סדרת הקונצרטים החדשה של הקאמרה לכל המשפחה

בסדרה 4 קונצרטים מיוחדים ויוצאי דופן - שונים מכל מה שהורגלנו לו עד כה

טל פרידמן

1 מי המנצח

מנצח ומנחה: טל פרידמן

תכנית שמציגה את תפקידו של המנצח בתזמורת. במיטב המסורת של המנצח והקומיקאי דני קיי, אך תוך ניצול יוצא הדופן של אחד מגדולי הקומיקאים בישראל, שהוא אף מוסיקאי.

ירושלים: אולם י.מ.ק.א. 27.10.10 בשעה 17:30

קיבוץ כברי: אולם המופעים, 28.10.10 בשעה 17:30

אשקלון: מרכז הקונגרסים, 31.10.10 בשעה 17:30

תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות, 1.11.10 בשעה 17:30

2 הסיפור המוסיקלי

מנצח ומנחה: ניר ברנד; בהשתתפות המרכז לתיאטרון בובות חולון.

תכנית שמציגה את הקשר בין המוסיקה לסיפורים.

ירושלים: אולם י.מ.ק.א. 12.1.11 בשעה 17:30

קיבוץ כברי: אולם המופעים, 13.1.11 בשעה 17:30

אשקלון: מרכז הקונגרסים, 16.1.11 בשעה 17:30

תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות, 17.1.11 בשעה 17:30

3 שירת המקלה

מנצח ומנחה: ניר ברנד; בהשתתפות מקלה מורן בהדרכת נעמי פארן

תכנית שמציגה את השילוב המושלם בין כלי התזמורת

ושירת המקלה, מהעבר ועד ימינו אנו והזמר העברי.

קיבוץ כברי: אולם המופעים, 29.3.11 בשעה 17:30

ירושלים: אולם י.מ.ק.א. 30.3.11 בשעה 17:30

אשקלון: מרכז הקונגרסים, 3.4.11 בשעה 17:30

תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות, 4.4.11 בשעה 17:30

4 הקול האנושי

מנצח ומנחה: ניר ברנד; סופרן: דניאלה לוגסי; בס' בריטון: נח בריגר

תכנית שמציגה את מסתורי הקול האנושי.

אשקלון: מרכז הקונגרסים, 15.5.11 בשעה 17:30

ירושלים: אולם י.מ.ק.א. 18.5.11 בשעה 17:30

קיבוץ כברי: אולם המופעים, 26.5.11 בשעה 17:30

תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות, 30.5.11 בשעה 17:30

מחיר הסדרה בירושלים ובתל אביב: 300 ₪ (הנחות למנויי הקאמרה)
מחיר הסדרה באשקלון וכברי: 250 ₪

לפרטים והרשמה:

מחלקת המנויים בתזמורת: 1-700-55-2000

ארוו פרט (נ' 1935)

טה דאום

משך היצירה: כ־30 דקות

ארוו פרט האסטוני הוא מחשובי המלחינים של דורנו. הוא נולד בעיר פאידה, הסמוכה לעיר הבירה טלין, ובגיל 19 החל ללמוד בביה"ס למוסיקה בעירו. הוא החל לעבוד כטכנאי הקלטה ברדיו של אסטוניה, וכן כתב מוסיקה לתיאטרון. אסטוניה, כחלק מהגוש הסובייטי, הייתה חסומה בפני השפעות מערביות, אך למרות זאת ההתפתחויות שחלו בהלחנה בשנות השישים והשבעים חדרו פה ושם מבעד למסך הברזל, וארוו פרט היה ממבשריו העיקריים של האוונגרד המוסיקלי באסטוניה. בתקופה זו ערך ניסויים בכתיבה בסגנונות שונים, כגון סריאליזם וקולאז'. לאחר שיצירתו "קרדו" משנת 1968 נאסרה להשמעה, הוא הפסיק להלחין, ובמקום זאת התמקד במחקר מוסיקה צרפתית ופלמית מן המאות הארבע-עשרה ועד החמש-עשרה.

בשנת 1976 קטע את שתיקתו בסדרה של יצירות המבטאות שינוי קיצוני בסגנון כתיבתו. הוא המציא טכניקת כתיבה מוסיקאלית בשם "טינטינאבוליה" (פעמונים קטנים, בלטינית), המושתתת מצד אחד על עקרונות ההרמוניה המערבית, ומצד שני על המזמור הגרגוריאני החופשי. כך מתאר פרט את שיטתו: "חומרי הבניין שבהם אני משתמש הם פרימיטיביים - עם האקורד המשולש הבסיסי, עם טונאליות אחת מסוימת. שלושת הצלילים המרכיבים את

האקורד המשולש הבסיסי הם כפעמונים, ולפיכך קראתי לסגנון זה טינטינאבולציה" (דנדון).

היצירות שכתב פרט בסגנונו החדש, כדוגמת "לאלינה", "פרטרס", ו"טבולה רזה", הקנו לו מוניטין רב ופרסמו את שמו גם מעבר למסך הברזל. בעוד המוסיקה שלו החלה להיות מושמעת יותר ויותר במערב, ניהל פרט מאבק ממושך בשלטונות הסובייטיים. לבסוף, בשנת 1980, הצליח להגר עם אשתו ושני בניו לווינה. הוא מרבה להלחין טקסטים דתיים, ויצירותיו האהודות על הרכבים קוליים ברחבי העולם.

פרט כותב כי נוסח הטה דאום מהווה עבורו "שלווה חסרת גבולות המתעוררת בו לנוכח נוף הררי. ביצירתי, ביקשתי לבטא מצב נפשי בעל פוטנציאל אינסופי בזמן - מתוך שטף האינסוף. היה עלי לשאוב בעדינות את המוסיקה הזו מתוך דממה וריק". הוא הלחין את היצירה לשלוש מקהלות (מקהלת נשים, מקהלת גברים ומקהלה מעורבת), כלי קשת, נבל רוח (הדומה לנבל אאויל ומשמיע צליל כאשר עוברת רוח במיתריו) ופסנתר בעל ארבעה כיוונים שונים, הניתנים לשליטה באמצעות מברגים.

פרט חילק את יצירתו ל־29 פרקים העונים ל־29 שורות המזמור. המעבר בין פרק לפרק הוא רציף ובדרך כלל מושג באמצעות הצליל הקבוע של נבל הרוח, המתפקד באורח דומה לכלי הנגינה שהיו מקובלים בכנסייה הביזנטית, אשר סיפקו צליל קבוע (דרון). כל פרק פותח במזמור בנוסח הגרגוריאני, ומפותח באופן כלי או קולי לפי טכניקת הדנדון שהמציא פרט. לפי טכניקה זו, אחד הקולות משמיע תמיד את אחד משלושת הצלילים המרכיבים את האקורד הבסיסי, והקול השני יוצר מלודיה המעניקה לכל אחת מן ההברות צליל אחד, ומשתלבת בקול הראשון. פרט משתמש בשני אקורדים בסיסיים ביצירה זו - רה מז'ור ורה מינור. לעתים הוא משתמש גם באקורד לה מינור.

ככלל, סגנונו של פרט, הן מבחינה מבנית הן מבחינה צלילית, מזכיר מאוד את המוסיקה הנוצרית הקדומה, שהורכבה ככלל מדרון קבוע המנוגן בכלי קשת, שעליו הונחה מלודיה המעניקה בדרך כלל צליל לכל הברה של הטקסט. הדרון וצלילי האקורד מהווים שני אלמנטים קבועים בסגנון ההלחנה של פרט, ומעניקים ליצירה את תחושת הבסיס האיתן, הנתפס במרחב המוסיקלי-אסתטי ככוח רוחני יציב וקבוע.

טה דאום

נהללך, אלוה,
נכיר בך כי אתה הנך האדון.
כל הארץ תעבדך
האב הנצחי.
לך קוראים כל המלאכים
השמיים וכל צבאם,
לך כרובים ושרפים
קוראים ללא הרף,
קדוש, קדוש, קדוש,
אדוני אלוהי צבאות.
מלוא כל הארץ כבודו.
הוד מסדר השליחים יהללך.
הדר חבר הנביאים יהללך.
צבא המעונים הקדושים יהללך.
הכנסייה הקדושה בכל העולם
מכירה בך.
אב רם ללא קץ,
בנך רב הכבוד, הנאמן והיחיד,
ואף רוח הקודש הרחומה.
אתה הנך מלך התהילה, המשיח.
אתה הנך הבן הנצחי של האב.
כאשר נטלת על עצמך לגאול את האדם,
לא מאסת ברחם הבתולה.
כאשר גברת על עוקצו של המוות
פתחת את מלכות השמיים לכל המאמינים.
אתה היושב לימין האל
בתהילת האב.
אנו מאמינים כי אתה תבוא לשפטנו.
לפיכך נישא תפילה, הושע את עבדיך:
אשר פדית בדמך היקר.
הושיבנו בין צבא קדושיך
בתהילת נצח נצחים.
הושיעה, את-עמך
וברך את-נחלתך;
ורעם ונשאם, עד-העולם.
יום ביום נרוממך,
ונעבוד את שמך לעולם ועד
עולם ללא קץ.
הואיל נא, אדוני,
לשמרנו היום נקיים מחטא.
האדון, רחם עלינו, רחם עלינו.
האדון, האר עלינו בחסדך
הן מבטחנו בך.
בך ה' חסייתי
אל-אבושה לעולם.

יובילטה לשלום אוטרקט (תהילים פרק ק')

א ...הָרִיעוּ לַיהוָה, כָּל־הָאָרֶץ.
ב עֲבֹדוּ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה;
בָּאוּ לְפָנָיו, בְּרִנָּה.

ג דַּעוּ כִּי יְהוָה, הוּא אֱלֹהִים:
הוּא־עָשָׂנוּ,
וְלֹא (לֹ) אֲנַחְנוּ
עֲמוּ, וְצֹאן מְרִעִיתוֹ.

ד בָּאוּ שְׁעָרָיו, בְּתוֹדָה
צְרִיתוֹ בְּתִהְלָה;
הוֹדוּ־לוֹ,
בְּרָכוּ שְׁמוֹ.

ה כִּי־טוֹב יְהוָה,
לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ;
וְעַד־דֹּר וָדֹר, אֲמוֹנָתוֹ.

תהילה לאב ולבן
ולרוח הקודש,
כפי שהיה בראשית, כן עתה,
כן יהיה לנצח נצחים.
אמן.

Jubilate for the peace of Utrecht (Psalm 100)

O be joyful in the Lord, all ye lands:-
serve the Lord with gladness,
and come before his presence
with a song.

Be ye sure that the Lord he is God:
it is he that hath made us,
and not we ourselves;
we are his people, and the sheep
of his pasture.

O go your way into his gates
with thanksgiving,
and into his courts with praise:
be thankful unto him,
and speak good of his Name.

For the Lord is gracious,
his mercy is everlasting:
and his truth endureth
from generation to generation.

Glory to the Father, and to the Son:
and to the Holy Ghost;
as it was in the beginning, is now,
and ever shall be: world without end.
Amen.

Te Deum - English

We praise thee, O God
we acknowledge thee to be the Lord.
All the earth doth worship thee
the Father everlasting.
To thee all Angels cry aloud
the Heavens, and all the Powers therein.
To thee Cherubin and Seraphin
continually do cry,
Holy, Holy, Holy
Lord God of Sabaoth;
Heaven and earth are full of the Majesty of thy glory.
The glorious company of the Apostles praise thee.
The goodly fellowship of the Prophets praise thee.
The noble army of Martyrs praise thee.
The holy Church throughout all the world
doth acknowledge thee;
The Father of an infinite Majesty;
Thine honourable, true : and only Son;
Also the Holy Ghost the Comforter.
Thou art the King of Glory O Christ.
Thou art the everlasting Son of the Father.
When thou tookest upon thee to deliver man,
thou didst not abhor the Virgin's womb.
When thou hadst overcome the sharpness of death
thou didst open the Kingdom of Heaven to all believers.
Thou sittest at the right hand of God
in the glory of the Father.
We believe that thou shalt come to be our Judge.
We therefore pray thee, help thy servants :
whom thou hast redeemed with thy precious blood.
Make them to be numbered with thy Saints
in glory everlasting.
O Lord, save thy people
and bless thine heritage.
Govern them, and lift them up for ever.
Day by day we magnify thee;
And we worship thy Name ever
world without end.
Vouchsafe, O Lord,
to keep us this day without sin.
O Lord, have mercy upon us, have mercy upon us.
O Lord, let thy mercy lighten upon us
as our trust is in thee.
O Lord, in thee have I trusted:
let me never be confounded.

Te Deum - Latin

Te Deum laudamus:
te Dominum confitemur.
Te aeternum Patrem
omnis terra veneratur.
Tibi omnes Angeli;
tibi caeli et universae Potestates;
Tibi Cherubim et Seraphim
incessabili voce proclamant:
Sanctus, Sanctus, Sanctus,
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt caeli et terra maiestatis gloriae tuae.
Te gloriosus Apostolorum chorus,
Te Prophetarum laudabilis numerus,
Te Martyrum candidatus laudat exercitus.
Te per orbem terrarum
sancta confitetur Ecclesia,
Patrem immensae maiestatis:
Venerandum tuum verum et unicum Filium;
Sanctum quoque Paraclitum Spiritum.
Tu Rex gloriae, Christe.
Tu Patris sempiternus es Filius.
Tu ad liberandum suscepturus hominem,
non horruisti Virginis uterum.
Tu, devicto mortis aculeo,
aperuisti credentibus regna caelorum.
Tu ad dexteram Dei sedes,
in gloria Patris.
Iudex crederis esse venturus.
Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni:
quos pretioso sanguine redemisti.
Aeterna fac cum sanctis tuis
in gloria numerari.
Salvum fac populum tuum,
Domine, et benedic hereditati tuae.
Et rege eos, et extolle illos usque in aeternum.
Per singulos dies benedicimus te;
Et laudamus Nomen tuum in saeculum,
et in saeculum saeculi.
Dignare, Domine,
die isto sine peccato nos custodire.
Miserere nostri domine, miserere nostri.
Fiat misericordia tua, Domine, super nos,
quemadmodum speravimus in te.
In te, Domine, speravi:
non confundar in aeternum.

The 26th Season

Te Deum

Avner Biron conductor

Orit Gabriel mezzo-soprano

Thomas E. Bauer baritone

Estonian Philharmonic Chamber Choir

Daniel Reuss music director

• **George Frideric Handel** (1685–1759)
Jubilate for the Peace of Utrecht, HWV.279

• **Arvo Pärt** (b. 1935)
Te Deum

Intermission

• **George Frideric Handel**
Te Deum in D Major "Dettingen", HWV.283

Jerusalem | Henry Crown Hall, Jerusalem Theatre, Tuesday, June 22 2010 at 20:30

Carmiel | Performing Arts Center, Wednesday, June 23 2010 at 20:30

Herzeliya | Performing Arts Center, Thursday, June 24 2010 at 20:30

Tel Aviv | Tel Aviv Museum of Art, Friday, June 25 2010 at 14:00; Saturday, June 26 2010 at 21:00;
Sunday, June 27 2010 at 20:30

THE ISRAEL CAMERATA JERUSALEM

MUSIC DIRECTOR: AVNER BIRON

Program notes: Kedem Berger Design: Hagit Maimon

The Israel Camerata Jerusalem

Music Director and Founder: **Avner Biron**

Composer in Residence: **Josef Bardanashvili**

The musicians

*Principal Player

1st Violin

Arnold Kobiliansky*
Carmela Leiman
Pavel Galaganov
Michael Boyaner
Roman Yusupov
Sophia Kirsanova
Keren Lipker

2nd Violin

Natalie Sher*
Eduard Reznik
Svetlana Goffmann
Michael Kontsevich
Zina Levin
Moshe Aharonov

Viola

Michael Plaskov*
Boris Rimmer
Michael Yavker
Andrei Shapelnikov
Daria Chaplin

Cello

Yafim Aizenshtadt*
Zvi Orleansky*
Alexander Sinelnikov
Ido Gal
Bass
Dmitri Rozenzweig*
Genadi Litvin

Cembalo

Organ & Piano
Iris Golberson*

Flute

Esti Rofe*

Oboe

Muki Zohar*
Ori Meiraz

Horn

Alon Reuven*
Shahar Ziv

Bassoon

Inbar Navot*
Lionid Kremer

Timpani

Keren Phenpimon-Zehavi*

Guest musicians: Yuval Shapiro, Avishay Ben-Hur, Marat Gurevich

Board of Directors and Members of Association

*Member of Association

Prof. Ruth Arnon - Chairman
Benny Gal-ed - Co-Chairman
Jacob Aizner
Dr. Hanan Alon

Shimshon Arad*
Prof. Avi Ben Basat*
Robert Drake
Izaak Elron

Eli Eyal*
Prof. Menachem Fisch
Hedva Foguel
Prof. Benny Geiger

Yair Green*
Prof. Moshe Hadani
Prof. Uri Karshon
David Kindler

Prof. Mark Kopytman*
Martin Kraar
Baruch Shalev
Moshe Vaidman

Administration

General Manager: Ben-Zion Shira
Administrative Manager:
Michael Kontsevich
Producer: Tamar Umansky

Marketing Manager:
Tamar Yakubovitz
Sales: Shani Arusi
Secretary: Mira Zilberman

Stage Manager:
Valery Aksonov
Legal Advisor: Adv. Ami Folman
Accountant: Sarit Yitshaki

**The Organ Built by Gideon Shamir
and the Timpany were kindly given
to the orchestra by the America-Israel
Cultural Foundation**

Office: 206 Jaffa St., Jerusalem | Tel: +972-2-5020503 Fax: +972-2-5020504

Internet: www.jcamerata.com | Email: info@jcamerata.com

The Orchestra is supported by: The Ministry of Culture and Sport | The Municipality of Jerusalem | The Jerusalem Foundation
Capital Intermodal GmbH | The Marc Rich Foundation | Teva Pharmaceutical Industries Ltd. | and by the generous support of various donors.

Israel Camerata Jerusalem

THE 26th SEASON || 2009-2010

Te Deum

THE ISRAEL CAMERATA JERUSALEM

MUSIC DIRECTOR: AVNER BIRON